

14. Oprettelse af lovpligtig Grøn Pulje for vedvarende energi (B)

Sagsnr.: 24-001378

Åbent

Kompetence

Byrådet.

Beslutningstema

Byrådet skal på baggrund af indstilling fra Teknik-, Plan og Landdistriktsudvalget og Klima- og Miljøudvalget godkende, at kommunen opretter en lovpligtig Grøn pulje, som opstillere af anlæg for vedvarende energi (VE-anlæg) er forpligtet til at bidrage til.

Byrådet kan på baggrund af indstilling fra Teknik-, Plan og Landdistriktsudvalget og Klima- og Miljøudvalget godkende administrationsgrundlag for tildeling af tilskud til Grøn Pulje.

Byrådet kan på baggrund af indstilling fra Teknik-, Plan og Landdistriktsudvalget og Klima- og Miljøudvalget samt Økonomiudvalget beslutte, at ansøgninger fra Grøn Pulje behandles på fællesmøder med fagudvalgsstatus mellem Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget og Klima- og Miljøudvalget, hvor udvalgene indstiller tilskudsberettigede projekter til godkendelse i Byrådet.

Byrådet kan på baggrund af indstilling fra Teknik-, Plan og Landdistriktsudvalget og Klima- og Miljøudvalget samt Økonomiudvalget beslutte, at 8% af de indbetalte midler til Grøn Pulje kan anvendes til kommunens administration af puljen.

Indstilling

Chefen for Teknik, Plan og Erhverv indstiller,

- 1. at** Byrådet godkender oprettelsen af Grøn Pulje.
- 2. at** Byrådet godkender administrationsgrundlag for tildeling af tilskud med midler fra Grøn Pulje.
- 3. at** Byrådet godkender, at Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget og Klima- og Miljøudvalget behandler ansøgninger til Grøn Pulje på fællesmøder med fagudvalgsstatus og indstiller tilskudsberettigede projekter til godkendelse i Byrådet.
- 4. at** Byrådet beslutter, at 8% af de indbetalte midler i Grøn Pulje kan anvendes til kommunens administration af puljen.

Sagens indhold

I henhold til Lov om fremme af vedvarende energi (VE) skal kommunerne oprette en Grøn Pulje, som opstillere af vedvarende energianlæg skal indbetale til. Midlerne skal bruges til projekter i nærområdet til det vedvarende energianlæg.

Grøn pulje er en af 4 ordninger i lov om fremme af vedvarende energi (VEloven), som har til hensigt at fremme lokalbefolkningens accept af og engagement i udbygningen af vedvarende energianlæg.

Indbetaling til Grøn Pulje pr. 1. juli 2024

Opstillere af vedvarende energianlæg skal senest 14 dage efter første producerede kilowatt-time indbetale et beløb til Grøn Pulje, som svarer til:

- 313.000 kr. pr. MW ved landvindmøller,
- 418.000 kr. pr. MW ved havvindmøller,
- 125.000 kr. pr. MW ved solcelleanlæg
- 226.000 kr. pr. MW ved vandkraftværker.

Grundlaget for beregningen er anlæggets samlede kapacitet.

I Slagelse Kommune er det forventningen, at der bliver opstillet flere vedvarende energianlæg henover de næste år, hvilket vil føre til indbetaling af betydelige beløb til Grøn Pulje, i takt med at anlæggene bliver taget i brug. Det skønnes, at der kan komme helt op til 13 mio. kr. i Grøn Pulje i forbindelse med ibrugtagning af et større anlæg i kommunen, under forudsætning af at anlægget ved Næsbykov gennemføres.

Opstillerne af solcelleanlægget ved Tjæreby, som er under opførelse, vil være de første, der skal betale til Grøn Pulje. Beløbet vil være på 1,6 mio. kr. Beløbet er beregnet på baggrund af de beløbsgrænser pr. kilowatt-time, der var gældende før 1. juli 2024 (40.000 kr. pr. MW, mod i dag 125.000 kr. pr. MW), da opstiller har opnået byggetilladelse inden denne dato.

Administrationsgrundlag for tildeling af tilskud fra Grøn Pulje

Der forelægges forslag til administrationsgrundlag (bilag 3) som tager udgangspunkt i gældende lov, bekendtgørelse (bilag 1) og vejledning (bilag 2) samt input fra Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget og Klima- og Miljøudvalgets fællesmøde om Grøn Pulje den 23. maj 2024.

Puljens formål

Puljens midler skal gå til projekter/aktiviteter, der kommer naboer og lokalsamfund tæt på vedvarende energianlæg til gavn, og/eller som er til gavn for kommunen som helhed.

Anvendelse af midler

Puljens midler skal anvendes til projekter og aktiviteter med almennyttigt formål. Det kan være grønne og klimavenlige projekter samt til bæredygtighedstiltag.

Der ydes ikke tilskud til aktiviteter/projekter af erhvervsstøttende karakter eller som begunstiger enkeltpersoner.

Ansøgningsberettigede

Ifølge bekendtgørelsen kan Grøn Pulje søges af følgende fysiske og juridiske personer:

- Naboer indenfor seks gange møllehøjde
- Naboer inden for 200 meter fra et solcelleanlæg og et vandkraftværk
- Lokale i øvrigt i kommunen

Med fysiske personer menes privatpersoner og husstande hjemmehørende i Slagelse Kommune. Med juridiske personer menes foreninger, virksomheder, selskaber, institutioner og organisationer hjemmehørende i Slagelse Kommune.

- Naboer (fysiske og juridiske personer) i nabokommuner indenfor seks gange møllehøjde eller 200 meter fra solcelleanlæg kan også søge Grøn Pulje.

Kriterier for tildeling af tilskud (ikke prioriteret rækkefølge):

- I hvilket omfang projektet/aktiviteten vil bidrage til en grøn, klimavenlig og bæredygtig udvikling
- I hvilken grad projektet/aktiviteten vil afhjælpe gener fra de vedvarende energianlæg
- I hvilken grad projektet/aktiviteten vil gøre lokalsamfundet mere attraktivt
- I hvilket omfang projektet/aktiviteten er lokalt forankret og båret af lokalt engagement
- I hvilket omfang projektet er realistisk at gennemføre
- I hvilket omfang projektet ligger i tråd med kommunale planer, projekter og strategier

Midlerne kan anvendes til medfinansiering af nye projekter og tiltag. En del af de ansøgte midler kan desuden anvendes til drift samt til aflønning af rådgiver.

Dialog med lokalrådene

Der samarbejdes med lokalrådene i forhold til formidling om Grøn Pulje.

Afstandskrav og prioritering

Tilskud fra Grøn Pulje vil blive prioriteret til projekter/aktiviteter i nærheden af det vedvarende energianlæg indenfor et afstandskrav på 6-10 km. fra anlægget.

Midlerne prioriteres til projekter/aktiviteter der understøtter lokal udvikling, styrker fællesskabet i kommunens landdistrikter og lokalbyernes rolle som servicebyer.

Ansøgningsrunder

Hvis midlerne ikke allokeres ved første ansøgningsrunde, kan der åbnes for en ny runde. Ved anden ansøgningsrunde kan der formuleres et særligt tema for ansøgninger.

Derudover kan puljen søges til projekter/aktiviteter i nærheden af vedvarende energianlæg, som er opstillet inden oprettelsen af Grøn Pulje i Slagelse Kommune. Dette forudsætter en justering af afstandskravet til det pågældende vedvarende energianlæg jævnfør afsnittet afstandskrav og prioritering.

Resterende midler kan anvendes til tilskud til projekter/aktiviteter i hele kommunen.

Planlægning af ansøgningsrunder

Administrationen udarbejder, i det omfang det er muligt, et forslag til plan for ansøgningsrunder for op til ét år ad gangen til Byrådets godkendelse. Planen bygger på princippet om, at der åbnes for ansøgninger, i takt med at opstiller indbetaler til Grøn Pulje. Hvis opstiller ønsker at benytte muligheden for at indbetale i rater (ifølge vejledning bilag 2), indledes en dialog med lokalrådene for at afklare, om kommunen skal udskyde en ansøgningsrunde til Grøn Pulje for at øge det samlede puljebeløb.

Beløbsgrænser

Ansøgninger skal være på minimum 50.000 kr. Ved ansøgninger på mindre end 50.000 kr. henvises til øvrige kommunale puljer.

Der kan maksimalt søges om et beløb svarende til puljens samlede størrelse.

Ansøgningsprocedure

I forbindelse med åbningen af Grøn Pulje holdes informationsmøde for alle interesserede i nærområdet.

Kommunen annoncerer ansøgningsrunder med information om den konkrete puljes størrelse og deadlines m.m. på slagelse.dk, Facebook, samt via nyhedsbreve til lokalråd og foreninger.

Der søges elektronisk via slagelse.dk

Politisk forankring og kompetence

Ansøgninger til Grøn Pulje behandles på fællesmøde med fagudvalgsstatus mellem Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget og Klima- og Miljøudvalget. Fagudvalgene og Økonomiudvalget indstiller tilskudsberettigede projekter til godkendelse i Byrådet.

Ved samme lejlighed godkendes plan for ansøgningsrunder for det næste år.

Det er dog på nuværende tidspunkt ikke muligt at fremlægge en plan for kommende ansøgningsrunder i 2025.

Administration

Administrationen har kontaktet andre kommuner med Grøn Pulje, som oplyser, at der er behov for ressourcer til dialog med potentielle ansøgere, undersøgelse af muligt samspil med øvrige kommunale puljer, myndighedsafklaring og indgåelse af aftaler og drift ved anlægsprojekter. Det anbefales derfor, at kommunen udnytter muligheden for at afsætte 8 % af puljens midler til administration forankret i området for landdistriktsudvikling, som beskrevet i bekendtgørelsen. Hvis rammen ikke anvendes til formålet, kan midlerne anvendes til konkrete projekter.

Potentiale for landdistrikterne

Da Grøn Pulje kan søges til projekter i nærheden af vedvarende energianlæg, kan den ses som et middel til at understøtte udviklingen af kommunens landdistrikter som beskrevet i Kommuneplan 2022, hvoraf det fremgår, at man vil styrke fællesskaber i landdistrikterne og lokalbyers rolle som servicebyer. Tilskud fra Grøn Pulje kan desuden være med til at understøtte implementeringen af kommunens bæredygtighedsstrategi i forhold til projekter i landdistrikterne.

Retligt grundlag

Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi (Lov nr. 670 af 11/06/2024, også kaldet VE-loven) med angivelser af satser for indbetaling til Grøn Pulje, og hvoraf det fremgår, at opstilleren kan vælge at indbetale til Grøn Pulje i rater. Dette er muligt, hvis opstiller skal indbetale mindst 1.8 mio. kr. til Grøn Pulje, idet der i loven stilles krav om, at der som minimum indbetales 900.000 kr. om året i mindst 2 år. Der kan maksimalt indbetales i rater i 7 år jævnfør § 14 stk. 2. Opstiller skal meddele kommunen, om at man ønsker at benytte denne mulighed senest 4 uger efter udstedt byggetilladelse.

Loven giver mulighed for, at Byrådet kan beslutte at dele midler fra Grøn Pulje med en nabokommune i nærheden af det vedvarende energianlæg.

Af bekendtgørelse om Grøn pulje (BEK nr. 715 af 12/06/2024) fremgår det, at Byrådet skal fastsætte retningslinjer for ansøgningsproceduren for tilskud fra puljen i forhold til 1) puljens størrelse; 2) hvorvidt puljen udloddes løbende eller flere gange om året; 3) ansøgningsberettigede; 4) hvorledes ansøgningerne prioriteres; 5) ansøgningsfrist; 6) krav til ansøgning; 7) krav til beskrivelse af projekt; 8) oplysning om, hvortil ansøgninger skal sendes.

Jævnfør Vejledning om Grøn Pulje er kommunen ikke ansøgningsberettiget og kan derfor ikke være ansøger eller medansøger. VE-loven og Bekendtgørelsen for Grøn Pulje regulerer dog ikke, i hvilket omfang kommunen kan være inddraget i projekter, der modtager tilskud fra puljen.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Midler i Grøn pulje holdes ude af kommunens drift i lighed med en række fonde, som kommunen administrerer, men som ikke er en del af kommunens budget.

Hvis 8 % af midlerne i Grøn Pulje afsættes til administration, vil man sikre nødvendige ressourcer til sparring, forberedende sagsbehandling, bevilling, formidling og dokumentation.

Puljen påvirker i udgangspunktet ikke service- og anlægsrammen, da ansøger selv skal stå for driften af de anlæg, som de søger om tilskud til.

Jævnfør vejledningen om Grøn Pulje kan puljens midler anvendes til drift. Derfor foreslås det, at der ved anlægsprojekter kan søges om driftsmidler i op til 4 år efter anlæggets ibrugtagning. Dette gælder også for større projekter, som kommunen skal være med til at løfte og bliver en del af, og således kommer til at drifte. Den videre drift skal dog sikres eventuelt via kommunens driftsbudget.

For anlæg placeret på kommunens grønne arealer skal driften aftales mellem ansøger og Kommunens Entreprenørservice.

Ifølge loven skal restbeløbet fra Grøn Pulje, som ikke er allokeret til konkrete projekter inden for 5 år efter indbetaling, overføres til statskassen. Restbeløb på 10.000 kr. skal ikke tilbagebetales.

Tværgående konsekvenser

Bevillinger fra Grøn Pulje er engangsbeløb, hvorfor administrationen anbefaler, at alle ansøgningsberettigede opfordres til at ansøge denne pulje, selv om de eventuelt også vil kunne opnå tilskud fra andre kommunale puljer. Der opfordres til samspil og koordinering, så projekter med større potentiale eventuelt støttes med midler fra flere puljer, hvis muligt.

Den forberedende afklaring i forhold til ansøgninger og sagsbehandling forventes at involvere forskellige administrative enheder på tværs af organisationen.

Sagens videre forløb

Mulighed for at søge Grøn Pulje i forbindelse med solcelleanlægget i Tjæreby vil blive annonceret i efteråret 2024.

Beslutning i Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget den 12. august 2024

Fraværende: Ingen

Anne Larsen Justiniano fra Staben for Erhverv, Ejendomme og Teknik deltog under oplysning af punktet.

At 1-4: Indstilles til Byrådets godkendelse.

Udvalget indstiller, at der tilføjes projekter ift. grundvandsbeskyttelse.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 14. august 2024

Fraværende: Ingen

Anne Larsen Justiniano fra staben i Erhverv, Ejendomme og Teknik deltog under oplysning af punktet.

At 1-4: Indstilles til Byrådets godkendelse.

Udvalget tilsluttede sig indstillingen fra Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget om, at der tilføjes projekter ift. grundvandsbeskyttelse.

Beslutning i Byrådet den 26. august 2024

Fraværende: Anders Koefoed (V), Thomas Vesth (I)

At 1-4: Godkendt med bemærkning om, at der tilføjes projekter ift. grundvandsbeskyttelse.

Bilag

24-001378-10	Bilag 1 - Bekendtgørelse om Grøn pulje
24-001378-22	Bilag 2 - Vejledning om Grøn Pulje
24-001378-24	Bilag 3 - Udkast til administrationsgrundlag for Grøn Pulje i Slagelse Kommune
24-001378-23	Bilag 4 - Notat med eksempler på projekter der har opnået støtte i andre kommuner
24-001378-8	Bilag 5 - Notat om administration af Grøn Pulje i andre kommuner